

6. razred

Medijski sadržaji

Trajanje aktivnosti: 2 sata

KORELACIJA

Informatika

Sat razrednika, roditeljski sastanak

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI PREDMETNOGA KURIKULUMA

OŠ HJ C. 6. 1.

Učenik uspoređuje različito predstavljanje istih medijskih sadržaja i njihov utjecaj na razvoj mišljenja i stavova.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI TEME

- uočiti neobjektivno prikazivanje medijske stvarnosti
- razlikovati objektivno i iskrivljeno prenošenje informacija
- uspoređivati načine prikazivanja medijske stvarnosti

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI

- otkrivati naslove iz klikolovki
- interpretirati neknjiževni tekst
- samostalno istražiti medijske sadržaje
- dopunjavati otvorenu umnu mapu
- uspoređivati dva članka
- predstaviti rezultate rada drugim učenicima
- crtati strip
- izrađivati lektirnu naslovnici

POVEZANOST S MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

OSR

Osobni i socijalni razvoj

A.3.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.

A.3.3. Razvija osobne potencijale.

B.3.1. Obrazlaže i uvažava potrebe i osjećaje drugih.

B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima

C.3.2. Prepoznaje važnost odgovornosti pojedinca u društvu.

IKT

Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

A.3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.

A.3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.

A.3.3. Učenik aktivno sudjeluje u oblikovanju vlastitoga sigurnog digitalnog okružja.

C.3.3. Učenik samostalno ili uz manju pomoć učitelja procjenjuje i odabire potrebne među pronađenim informacijama.

UKU

Učiti kako učiti

- A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.
- A.3.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i primjenjuje ih u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja uz povremeno praćenje učitelja.
- A.3.3. Učenik samostalno oblikuje svoje ideje i kreativno pristupa rješavanju problema.
- A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.

ZDR

Zdravlje

- B.3.1. Razlikuje i vrednuje različite načine komunikacije i ponašanja.

OPIS AKTIVNOSTI

1. motivacijska aktivnost

Klikolovka

alati i izvori: karte za igru Klikolovka (prilog 1)

trajanje: 10 min

Učitelj započinje aktivnost motivacijskim pitanjem: Što znači izraz clickbaite? Kako je preveden taj izraz u hrvatskom jeziku ? (poveznica mamac ili klikolovka) Razvija se razgovor o ulozi klikolovki. Čemu služe? Iskrivljuju li objektivno novinarstvo? Zatim učitelj učenicima (rad u paru) dijeli isprintane karte za igru Klikolovka kojoj je cilj iz naslova otkriti naziv djela. Igra se može postaviti i na e-sferu.

2. interpretacijska aktivnost

Medijski sadržaji – rad na tekstu

alati i izvori: čitanka Snaga riječi 6, umna mapa (prilog 2), nastavni listić (prilog 3)

trajanje: 35 min

Nakon čitanja teksta Medijski sadržaji (Snaga riječi 6, str. 203.) učitelj potiče heuristički razgovor pitanjem: Možete li zamisliti svijet bez tehnoloških naprava kojima se danas služimo (mobitela, tableta, računala, ...)? Kako nam je tehnologija olakšala informiranje? Zatim ih usmjerava na probleme koje otvara tekst Medijski sadržaji pitanjima: Zašto u medijima sve češće susrećemo senzacionalističke naslove, isticanje sukoba, prikazivanje nasilja? Oblikuju li mediji time drugačiju stvarnost? Odmiču li se mediji uzbudljivim i zabavnim prikazom informacija od objektivnog informiranja?

Učenici u skupinama nastavljaju s interpretacijom teksta uz pomoć čitanke i umne mape (prilog 2). Zatim skupine međusobno komentiraju svoje odgovore na umnoj mapi. Učitelj im dijeli nastavni listić (prilog 3) kojim će provjeriti razumijevanje teksta iz čitanke.

3. interpretacijska aktivnost

Usporedimo vijesti

alati i izvori: nastavni listić (prilog 4) i infografika Kako prepoznati lažne vijesti s portala <https://www.medijskapismenost.hr/osam-jednostavnih-koraka-za-provjeru-bilo-koje-vijesti/> (prilog 5)

trajanje: 20 min

Učitelj dijeli učenicima u paru ili skupinama nastavni listić s dva članka i infografike Kako prepoznati lažnu vijest. Zadatak je prepoznati koji članak je objektivan, a koji iskrivljuje stvarnost. Nakon rada učenici uspoređuju i komentiraju svoje rezultate.

4. stvaralačka aktivnost

Klikolovka u stripu

alati i izvori: karte za igru Klikolovka (prilog 1), papiri i olovke, bojice ili tablet i aplikacija za izradu stripova Pixton

trajanje: 20 min

Učitelj pokazuje učenicima karte Filmske klikolovke i zadaje im stvaralački zadatak nacrtati strip prema tekstu klikolovke koja im se najviše sviđa.

Stripovi se izlože u učionici da bi ih učenici vrednovali ili se objave na mrežnoj stranici škole.

5.samostalna aktivnost

Lektirna naslovnica

alati i izvori: stare novine i časopisi, škare i ljepilo, bijeli papir, lektirno djelo prema mjesečnom planu

Učitelj zadaje učenicima projektni zadatak izraditi od starih članaka novinsku naslovnicu prema lektirnom djelu. Učenici će izrezivati slova ili riječi i stvarati svoje naslove i članke za naslovnicu. Mogu izrezivati i fotografije ili, oni spretniji, od fotografija stvarati svoje foto montaže.

6.samostalna istraživačka aktivnost

Dobne oznake medijskih sadržaja – za one koji žele više

alati i izvori: računalo/tablet, portal [medijskapismenost.hr](https://www.medijskapismenost.hr/roditelji-obratite-paznju-na-dobne-oznake/), članak Roditelji, obratite pažnju na dobne oznake <https://www.medijskapismenost.hr/roditelji-obratite-paznju-na-dobne-oznake/>

Učitelj upućuje učenike na portal medijskapismenost.hr i članak Roditelji, obratite pažnju na dobne oznake <https://www.medijskapismenost.hr/roditelji-obratite-paznju-na-dobne-oznake/>. Postavlja motivacijsko pitanje: Poznajete li dobne oznake za filmove 12, 15 i 18? Zna li što one znače? Što mislite: postoje li dobne oznake i za druge medijske sadržaje? Zainteresirani učenici istražiti će ovu temu na stranicama portala medijskapismenost.hr te svoje spoznaje prikazati u obliku plakata ili infografike.

VREDNOVANJE

Vrednovanje za učenje

Učitelj daje uputu za provedbu aktivnosti.

Učitelj potiče učenike na korigiranje vlastitih pogrešaka tijekom izvršavanja pojedinih aktivnosti.

Učitelj učenicima daje povratnu informaciju o uspješnosti rješavanja zadataka tijekom i po završetku pojedine aktivnosti.

Vrednovanje kao učenje

Učenici komentiraju i uspoređuju svoje odgovore nakon popunjavanja umne mape i rješavanja nastavnih listića.

Učenici vršnjački vrednuju uspješnost stripova nastalih prema filmskim klikolovkama.

Vrednovanje naučenoga

Učitelj može vrednovati novinske naslovnice učenika, samostalno ili kao dio vrednovanja razumijevanja lektirnoga djela.

PRILOG 1

Lektirna klikolovka				
Neobično ubojstvo u šumi!	Čuda postoje! Izvanzemaljci	Dječak u potrazi za	Sin protjerao majku zbog	Majka proklela

Lovac u mirovini ubio vuka da bi spasio staricu i njezinu unuku.	pomogli Zemljanima spasiti planet od smeća.	čizmama stao na kraj lopovu kojega odrasli nisu mogli otkriti.	ljubavi prema zloj ženi pa se ipak pokajao.	vlastitog sina zbog ljubavi prema kćeri siromašnog slijepca.
				

Filmska klikolovka

Izvanzemaljca zabunom ostavili na Zemlji, a on pronašao novu obitelj.	Umirovljeni profesor čudesnim kapljicama rješava svaki problem i pomaže ljudima.	Senzacionalno! Dječak koji voli punjene paprike, pobijedio u borbi s duhovima!	Neobična družina koju predvodi mamut u potrazi za ocem dječaka.	Nećete vjerovati! Treba li doista više od 7 patuljaka da bi nosilo jedan prsten?
				

PRILOG 2

Otvorena umna mapa

MEDIJSKA

objektivna
t _ _ _ _ - prikazuje točne
informacije
p_ tp_ _ _ - ne prikriva
informacije
nep_ _ _ t _ _ _ - ne staje
ni na
jednu
stranu

STVARNOST

iskrivljena
uz_ _ _ _ _ a – prikazuje
informacije
drugačijima od
svakodnevice
z _ b _ v _ _ - cilj je razonoda
s više n _ s _ _ _ - sklona je
negativnim
dogadajima

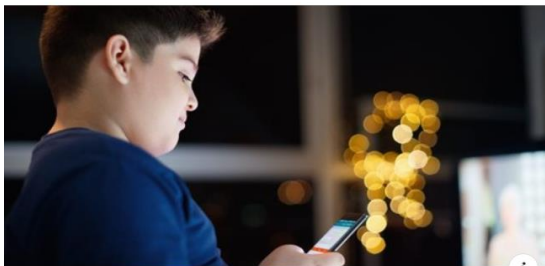
PRILOG 3

Spoji sličice s objašnjenjima.

PRIKAZ DRUGAČIJE STVARNOSTI U RAČUNALNIM IGRAMA

NewsBar
25. ožujka

Od početka Škole na trećem roditelji muku muče s učenicima koji pokušavaju sabotirati nastavu. No, ovaj dječak iz Babine Grede borbu je podigao na sasvim novu razinu

NEWSBAR.HR

Učenik prijavio roditelje da ne plaćaju pretplatu kako bi im isključili HRT

Vijesti kojima je svrha zabaviti i nasmijati.

LAŽNE VIJESTI

Stvaran prikaz u računalnim igrama može zbuniti mlade.

KLIKOLOVKE

SENZACIJA

SENZACIONALNO OTKRIĆE NA HRVATSKOM OTOKU
'Molimo tko nađe ovo pismo, da nam radiotelegrafira ili areoplanom javi dan pronalaska!'

Naslovi koji samo privlače pozornost i potiču na otvaranje teksta koji nije tako senzacionalan

Priroda iznenađuje: Nećete vjerovati što se dogodilo kada je dotaknuo list

R.N.
27. prosinac 2018 07:50

SENZACIONA- LISTIČKI NASLOVI

Mame vas da klikate i otvarate nove stranice.

Usporedimo vijesti

Pred vama su dva članka. Usporedite ih uz pomoć infografike Kako prepoznati lažne vijesti u sljedećoj tablici.

☒ Slažemo se. ☐ Ne slažemo se.	Nastava na daljinu iz kuta učenika	Učenik prijavio roditelje da ne plaćaju pretplatu kako bi im isključili HRT
Izvor je pouzdan i provjeren.		
Senzacionalistički naslov privlači pažnju čitatelja.		
Članak je previše neobičan i čudan, možda šala.		
Članak može promijeniti čitateljev stav o nastavi na daljinu.		
Vijest je objektivna i prikazuje obje strane.		

Nastava na daljinu iz kuta učenika

Autor: Ivona Zadro

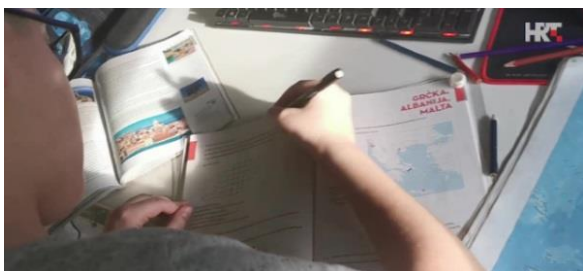
Izvor: **HRT**

25. 04. 2020.

Učenici već šesti tjedan nastavu prate od kuće, i to s pomoću virtualnih učionica. U četvrtak je Vlada izglasala odluku prema kojoj će se od 11. svibnja škole otvoriti za učenike razredne nastave i učenike koji imaju asistente u nastavi. Vlada je odlučila i da se matura piše od 8. do 29. lipnja. Što na to kažu učenici, ali i profesori?

Profesor geografije u Osnovnoj školi "Ivo Andrić" **Dejan Nemčić** kazao je da se učitelji trude koliko god mogu prenijeti znanje učenicima. "Učitelji prenose znanje kroz zadatke, snimanje videopriloga, ali i kroz razne kvizove", rekao je.

Klara Pustahija, učenica 8. razreda OŠ Zapruđe, dodala je da je teže shvatiti zahtjevnije predmete.

"Djeca dobivaju znanje na ovakav način koliko god je to sada moguće, smatra Nemčić.

Istaknuo je da su se počele davati prve ocjene učenicima za ono što rade u virtualnoj nastavi. Dodao je da su učenici već početkom trećeg mjeseca imali dovoljan broj ocjena. "Dodavanjem još jedne, dvije ili tri ocjene do kraja šestog mjeseca mislim da će biti dovoljne da zaključimo ocjene učenicima", rekao je.

Nika Ivče, učenica 1. razreda Škole za medicinske sestre kazala je da joj je draža prava škola. Dodala je da je od ranog jutra pred računalom te radi zadatke koje su joj profesori poslali.

"Popodne naučim gradivo koje smo taj dan učili", rekla je. Barbaru, osim mature, muči i nepravda, kako kaže, profesori ne znaju kada je tko poslao zadaću pa učenike okrivljuju za prepisivanje.

Nemčić je dodao da učitelji na virtualnom satu razrednika rješavaju probleme.

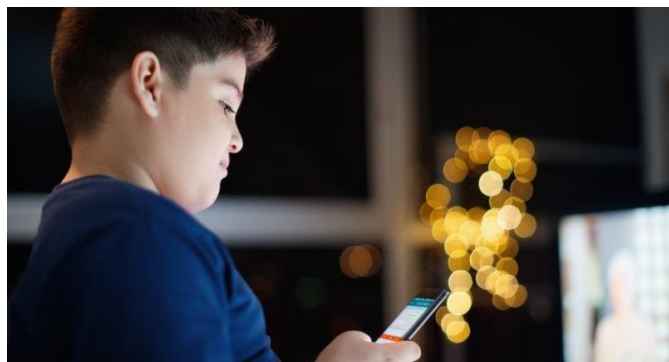
Učenica 3. razreda OŠ Lovre pl. Matačića **Tia Ivče** kazala je da joj nedostaju prijatelji, ali i profesori. Klara je zabrinuta zbog toga što završava osmi razred, bliži se kraj godine i boji se da više neće vidjeti svoje profesore.

Profesor Nemčić govori da djeca šalju poruke da im nedostaju prijatelji iz razreda i škola na kakvu su naviknuli. Naglasio je da su mnogi učitelji posljednjih dana organizirali virtualne satove razrednika kako bi se djeca barem na platformama mogla vidjeti licem u lice.

„Učenicima i svim učiteljima diljem hrvatskih škola poručio bih da izdrže i da će biti sve dobro. Da ne dramimo i ne stvaramo probleme zbog ocjenjivanja“, poručio je Nemčić.

Kako će se održavati nastava za učenike razredne nastave, ali i kako će izgledati državna matura ove godine, reći će epidemiolozi jer - njihova će biti zadnja.

Učenik prijavio roditelje da ne plaćaju pretplatu kako bi im isključili HRT

Autor: Vlado Lucić
25. 03. 2020.

Izvor: NEWS BAR

Otkako je počeo pilot projekt **Škola na trećem** za učenike u karanteni, roditelji muku muče s učenicima koji svakog dana pronalaze nove načine za izbjegavanje nastave. Do sada su roditelji već pronašli metode kako da se nose sa svakodnevnim skrivanjem daljinskih upravljača, **markiranjem na RTL** i skrivanjem antena. No, jutros je zabilježen novi slučaj koji pokušaje markiranja s HRT-a diže na potpuno novi stupanj.

HRT je zaprimio anonimnu prijavu dječaka iz **Babine Grede** koji je nazvao odjel redovne naplate radiotelevizijske pristojbe i prijavio vlastite roditelje kako ne plaćaju pretplatu iako doma imaju nekoliko televizora i tjeraju ga da gleda **HRT**. Inkasatori su uvidom u evidenciju utvrdili kako na navedenoj adresi u **Savskoj ulici** doista nema prijavljene radiotelevizijske pretplate.

“U ovom slučaju možemo samo reći kako je dječak sretan što zbog karantene naši inkasatori ne mogu izaći na teren, jer ne želimo niti zamisliti što bi se dogodilo kada bi njegov otac saznao za ovu prijavu”, komentirao je Dominik Barić, šef HRT-ovog odjela naplate.

HRT je odmah po prijavi o svemu obavijestio i nadležni **Centar za socijalnu skrb**, jer očekuju kako će dječak, kada mu otac sazna što je napravio, vrlo vjerojatno trebati **policijsku zaštitu**.

KAKO PREPOZNATI LAŽNE VIJESTI

RAZMISLI O IZVORU

Dobro prouči stranicu, istraži njezinu svrhu i podatke o kontaktu.

PROČITAJ SVE!

Senzacionalistički naslovi privlače klikove. O čemu je zapravo riječ?

PROVJERI AUTORA

Na brzinu provjeri autora! Može li mu se vjerovati i je li to stvarna osoba?

DODATNI IZVORI

Klikni na ponuđene linkove i dodatne izvore. Provjeri sadrže li informacije koje zaista podupiru vijest.

PROVJERI DATUM OBJAVE

Ako je nešto nedavno objavljeno, ne znači da je nova vijest.

JE LI TO ZAFRKANCIJA?

Ako je previše neobično i čudno, možda je šala. Istraži stranicu i autora da bi bio siguran.

OSVIJESTI SVOJE STAVOVE

Uzmi u obzir da bi tvoji stavovi mogli utjecati na prosudbu.

PITAJ STRUČNJAKE

Pitaj knjižničara ili provjeri informacije na *fact-checking* stranicama.

Prijevod: Hrvatsko knjižničarsko društvo

IFLA

International Federation of Library Associations and Institutions

with thanks to www.FactCheck.org

PRILOG 2

Otvorena umna mapa

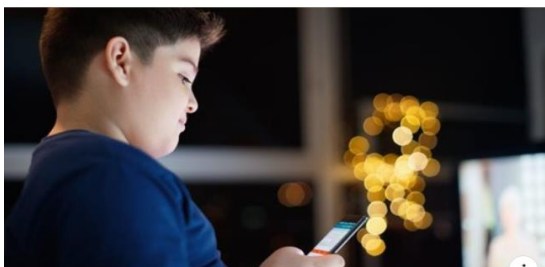
PRILOG 3

Spoji sličice s objašnjenjima.

**PRIKAZ
DRUGAČIJE
STVARNOSTI U
RAČUNALNIM
IGRAMA**

NB NewsBar
25. ožujka · 🌐

Od početka Škole na trećem roditelji muku muče s učenicima koji pokušavaju sabotirati nastavu. No, ovaj dječak iz Babine Grede borbu je podigao na sasvim novu razinu

NEWSBAR.HR

Učenik prijavio roditelje da ne plaćaju pretplatu kako bi im isključili HRT

**Vijesti kojima je
svrha
zabaviti i nasmijati.**

LAŽNE VIJESTI

**Stvaran prikaz u
računalnim igrama
može zbuniti mlade.**

SENZACIJA

SENZACIONALNO OTKRIĆE NA HRVATSKOM OTOKU
'Molimo tko nadje ovo pismo, da nam radiotelegrafira ili
areoplanom javi dan pronalaska!'

KLIKOLOVKE

**Naslovi koji samo
privlače pozornost i
potiču na otvaranje
teksta koji nije tako
senzacionalan**

**Priroda iznenađuje: Nećete vjerovati što se dogodilo kada
je dotaknuo list**

111 P.N.
27. prosinac 2018 07:50

**SENZACIONA-
LISTIČKI
NASLOVI**

**Mame vas da klikate i
otvarate nove
stranice.**

Usporedimo vijesti

Pred vama su dva članka. Usporedite ih uz pomoć infografike Kako prepoznati lažne vijesti u sljedećoj tablici.

☒ Slažemo se. ☐ Ne slažemo se.	Nastava na daljinu iz kuta učenika	Učenik prijavio roditelje da ne plaćaju pretplatu kako bi im isključili HRT
Izvor je pouzdan i provjeren.	☒	☐
Senzacionalistički naslov privlači pažnju čitatelja.	☐	☒
Članak je previše neobičan i čudan, možda šala.	☐	☒
Članak može promijeniti čitateljev stav o nastavi na daljinu.	☐	☒
Vijest je objektivna i prikazuje obje strane.	☒	☐